

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 10

לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי

À Minha Égua Entre os Carros do Faraó

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/10/

1 לסוסתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי. פי רעיתי פרנסתי כמאמר רז"ל ישראל מפרנסין כו'. ולהבין איך הם מפרנסין כו'.

“À minha égua entre os carros do Faraó te comparei, minha amada (ra'yasi).” Ra'yasi significa “minha sustentadora” (parnasasi), como no dito de nossos Sábios, de abençoada memória: “Israel sustenta etc.” E [é preciso] compreender como eles sustentam etc.

וגם להבין דמיון הכתוב בחינת רעיתי לסוסתי כו'. הענין הוא כי הנה כתיב והוא כחתן יוצא מחופתו כו'.

Também [é preciso] compreender a comparação que o versículo faz entre o nível de ra'yasi e “minha égua” etc. A questão é a seguinte: está escrito: “E ele é como um noivo que sai de seu dossel (chupá) etc.”

פי והוא קאי על השמש הנזכר למעלה לשמש שם אהל בהם שהוא כחתן וכו' (עיין בזהר ר"פ בהעלותך קמ"ח ב' תרומה דקל"ז א' בראשית ח' ע"א פ' תצא דרע"ט ב') והרמז על תורה שבכתב

Isto é, “e ele” refere-se ao sol mencionado anteriormente: “Para o sol, Ele estabeleceu uma tenda neles”; ele é como um noivo etc. (Veja o Zohar, no início de Parshas Beha'aloscha, fólho 148b; Terumah, fólho 137a; Bereishis, fólho 8a; Parshas [Ki] Seitzei, fólho 279b.) E a alusão é à Torá Escrita,

כי תשב"כ נקרא שמש ותורה שבעל פה ירח שכשם שהירח מקבלת אורה מהשמש שע"י כן תזרח אורה כך תורה שבע"פ היא המקבלת מתשב"כ.

pois a Torá Escrita é chamada “sol”, e a Torá Oral, “lua”. Assim como a lua recebe sua luz do sol, por meio da qual sua luz brilha, assim também a Torá Oral recebe da Torá Escrita.

וכמו שאמר בגמ' מנלן דכתיב כו' או מנא הני מילי כו'. אך תורה שבכתב היא בחי' כלל ותשב"כ בחי' פרט ואין בכלל

Como diz a Guemará: “De onde sabemos isso? Pois está escrito etc.”, ou: “De onde se derivam estas palavras? etc.” Mas a Torá Escrita é o nível do geral (klal), e a Torá Oral, o nível do particular (prat); e não há no geral

אלא מה שבפרט שגם בתשב"כ הוא ענין התרי"ג מצות בכללם שפרטיהם מבוארים בתורה שבעל פה והכל בחי' א' יחשב.

senão aquilo que está no particular; pois também na Torá Escrita as 613 mitsvot estão em sua forma geral, e seus detalhes são explicados na Torá Oral; e tudo é considerado um único nível.

2 ולהבין איך הוא כחתן יוצא כו'. הנה כתיב כי אמרתי עולם חסד יבנה. פירוש חסד יבנה שהחסד הוא

נבנה ומתהווה ויבנה לשון הוה שתמיד הוא נבנה

E para compreender como ele é “como um noivo que sai etc.”: está escrito: “Pois eu disse: um mundo de bondade será construído.” O sentido de “a bondade será construída” é que a bondade é construída e vem a existir; e yibanê (“será construído”) está numa forma de presente, [significando] que está sendo construída continuamente,

וכמאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית וטובו והתהוותו של חסד זה הוא מבחינת חסד

עליון

como na formulação: “Aquele que, em Sua bondade, renova a cada dia, continuamente, a obra da criação”. E a bondade e o vir a existir dessa bondade provêm do nível de Chessed (bondade) superior,

כי חפץ חסד הוא (ועיין בזה"ג נשא קל"ג ב' ח"א ויחי ר"ל סע"ב בראשית ד"י ע"ב ח"ב קס"ו ב' ע"ט א'.

ח"ג ע"ז א' קמ"ה ב' רנ"ז א')

“pois Ele deseja a bondade”. (E veja o Zohar, Parte III, Naso, fólho 133b; Parte I, Vayechi, fólho 230, fim do lado b; Bereishis, fólho 10b; Parte II, fólhos 166b, 79a; Parte III, fólhos 77a, 145b, 257a.)

והנה בא"ס ב"ה לא שייך מדת החסד כלל וכמ"ש בתיקוני זהר לאו דאית לך צדק ידיעא כו'

Ora, o atributo de Chessed não se aplica de modo algum ao Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, como está escrito no Tikkunei Zohar: “Não que Tu tenhas uma justiça conhecida etc.”,

ולאו מכל אליון מדות כלל אלא ע"י כמה צמצומים והשתלשלות מעילה לעלול נמשך אור א"ס ב"ה

ונתלבש במדת החסד כו'.

“nem qualquer um desses atributos”. Antes, por meio de muitos tsimtsumim (contrações) e de uma cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), do efeito a partir da causa, a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendita seja Ele, é estendida e revestida no atributo de Chessed etc.

אך כדי להיות נמשך הארה והמשכה זו הנה נודע שתחלת בריאת העולמות הי' מפני כי חפץ חסד הוא

מאליו

Mas, para que essa iluminação e essa extensão sejam atraídas, sabe-se que a criação inicial dos mundos ocorreu porque “Ele deseja a bondade”, por si só,

וממילא ועכשיו באתערותא דלתתא תליי אתערותא דלעילא שיהי נמשך אור א"ס להיות חפץ חסד שיהיה חסד יבנה ואתערותא דלתתא זו הוא מה שכתוב

e espontaneamente; mas agora, o despertar do alto depende do despertar de baixo, para que a Luz Infinita seja estendida a fim de que Ele deseje a bondade, de modo que “a bondade seja construída”. E esse despertar de baixo é o que está escrito:

כי אמרתי כו' שאמר דוד המלך ע"ה בעד כלל ישראל כי אמרתי פי' כאשר אני אומר

“Pois eu disse etc.”, palavras ditas pelo Rei David, que a paz esteja com ele, em nome de todo o povo de Israel. “Pois eu disse” significa: quando digo,

אזי חסד יבנה ובחי' אמירה זו היא בלב בחינת מחשבה ורעותא דליבא ע"י התבוננות בה' אחד מקרב איש ולב עמוק ואזי חסד יבנה ואתערותא דלתתא רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

então “a bondade será edificada”. E este nível de “dizer” está no coração: o nível do pensamento e do desejo do coração (re'usa deliba), por meio da contemplação de “D'us é Um”, “do íntimo do homem e de um coração profundo”; e então “a bondade será edificada”. E o despertar de baixo [é]: “O espírito traz espírito e atrai espírito”.

3 וכמ"ש את ה' האמרת כו'. וכמארז"ל עשיתוני חטיבה אחת בעולם דהיינו בחי' ה' אחד כו'.

Como está escrito: “Declaraste D'us, etc.” E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Fizeste de Mim uma entidade única (chativá) no mundo”, isto é, o nível de “D'us é Um”, etc.

וזהו כי כל בשמים ובארץ שמים שם מים הוא בחינת חסד עליון המתפשט ומתלבש למטה בארץ וכי כל בחי' נוי"ן שערי בינה בגימטריא כל

Este é [o sentido de] “pois tudo o que há nos céus e na terra”: shamayim (“céus”) é sham mayim (“há água”), o nível do Chessed (bondade) supremo, que se estende e se reveste abaixo, na terra. E “tudo (kol)” é o nível dos cinquenta (nun) portões de Biná (entendimento), cujo valor numérico [é igual ao de] kol,

שהוא בחינת התבוננות הנ"ל הוא הממשיך להיות בשמים בחי' חסד (ע' במק"מ בפ"י הזח"א ויחי)

que é o nível da contemplação mencionada acima: é ela que atrai para baixo, fazendo com que haja “nos céus” o nível de Chessed (veja Mikdash Melech, no comentário sobre o Zohar, Parte I, Vayechi)

(ר"ל ע"ב) וע' בזהר פ' ויגש (ר"ז א') ע"פ כונן שמים בתבונה כל יומא ויומא כו'

(fólio 230b). E veja o Zohar, Parashat Vayigash (fólio 207a), sobre [o versículo] “Estabeleceu os céus com entendimento”: “a cada dia, etc.”

וזהו יבנה לשון הוה וגם יבנה אותיות בינה ומשם בארץ וכנס"י נקרא כלה שמקבלת מבחי"י כל.

Este é [o sentido de] yibaneh, no tempo presente; e yibaneh também contém as letras de Biná. E de lá [é atraído] “na terra”. A Comunidade de Israel é chamada kallah (noiva), pois recebe do nível de kol (“tudo”).

ופי' כלה מלשון כלתה נפשי שע"י רעותא דליבא רוח אייתי רוח כו' וזהו לעולם ה' דברך נצב בשמים שדבר ה' מקור נש"י. הן הממשיכים בחינת שמים שם מים כו':

E kallah deriva do termo “minha alma anseia (kalsah)”: pois, por meio do desejo do coração, “o espírito traz espírito, etc.” E este é [o sentido de] “Para sempre, ó D'us, Tua palavra permanece nos céus”: pois “a palavra de D'us” [é] a fonte das almas de Israel. São elas que atraem para baixo o nível de shamayim, sham mayim, etc.

4 ב אך להבין איך יש ערך ויחוס נברא לגבי הבורא ית' להמשיך אור א"ס ב"ה שיתלבש בבחי' חסד כו'.

2. Mas [é preciso] compreender: como pode um ser criado ter qualquer medida ou relação com o Criador, bendito seja Ele, a ponto de atrair a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para que ela se revista no nível de Chessed (bondade), etc.?

הנה כתיב כי על כל כבוד חופה. פי' כבוד הוא מ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהם בחי' כבוד והתלבשות אור א"ס בתוכם כסדר כל ההשתלשלות

Está escrito: “Pois sobre toda a glória [haverá] um dossel (chupá).” “Glória” é o que está escrito: “e para Minha glória Eu o criei, Eu o formei, também Eu o fiz”: esses são o nível de “glória”, com a Luz Infinita revestida neles segundo a ordem de toda a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut);

ועל כל כבוד שהוא עליהם וגבוה להם הוא בחי' חופה שהוא מבחי' מקיף וסובב שאינו יכול להתלבש תוך עלמין

e “sobre toda a glória”, que está acima deles e é superior a eles, está o nível do “dossel”, que pertence ao nível da luz abrangente (makif) e circundante (sovev), que não pode revestir-se dentro dos mundos

(ועיין מ"ש מענין חופה בד"ה תורה צוה ובד"ה כי על כל כבוד חופה) והוא הנותן כח ועוז לאתערותא דלתתא להיות תליא בה אתערותא דלעילא

(e veja o que está escrito sobre o tema do dossel no discurso que começa "A Torá [que Moshe] ordenou" e no discurso que começa "Pois sobre toda a glória [haverá] um dossel"). E é isso que dá força e vigor ao despertar de baixo, para que o despertar do alto dependa dele.

כי לפי שהוא בחי' עליונה מאד נעלה מבחי' סובב כו' לכך יכולה להיות סובבת ומקפת גם למטה מטה

Pois, por ser um nível muito elevado, exaltado acima do nível de sovev, etc., ela pode, portanto, circundar e abranger até mesmo o nível mais inferior,

וכמו שכתוב ומתחת זרועות עולם כי בחינת מעלה ומטה שוין כו' והוא בחינת עונג העליון

como está escrito: "E por baixo estão os braços eternos", pois [para ela] os níveis de acima e abaixo são iguais, etc. E esse é o nível do deleite supremo,

דהיינו בחינת אור א"ס ב"ה ממקור התענוגים ומקור החיים כמו שכתוב כי עמך מקור חיים שהוא המתלבש בתורה ובמצות גם שהם מלובשים בענינים גשמיים כו'.

isto é, o nível da Luz Infinita, bendito seja Ele, proveniente da fonte dos deleites e da fonte da vida, como está escrito: "Pois contigo está a fonte da vida"; é essa luz que se reveste na Torá e nas mits-vot, embora estejam revestidas de coisas físicas, etc.

5 וזהו אשר קדשנו להיות תלוי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא שלמעלה מעלה מבחינת עוה"ב.

כי ביו"ד נברא עוה"ב הגם

Este é [o significado de] "Que nos santificou": que um despertar do alto, muito, muito acima do nível do Mundo Vindouro, dependa do despertar de baixo. Pois o Mundo Vindouro foi criado com [a letra] yud; embora

שהוא תענוג הנשמות תענוג נפלא עד אין קץ ותכלית עד שאמרו בגמרא על אלישע אחר מוטב דלדייני כו' שכל יסורי גיהנם כדאי בשביל עונג זה אפי' בשביל ג"ע התחתון.

seja o deleite das almas, um deleite maravilhoso, sem fim nem limite, a ponto de terem dito na Guemará a respeito de Elisha Acher: "Melhor que seja julgado, etc.": todos os sofrimentos do Guehinom valem a pena por esse deleite, mesmo pelo Gan Éden inferior.

6 וכי"ש בשביל גי"ע העליון עכ"ז הוא רק בחי' יו"ד שהיא הארה אחת קטנה כו'.

E tanto mais no caso do Gan Eden superior. Ainda assim, trata-se apenas do nível de yud, que é uma única pequena iluminação etc.

אבל התורה והמצוות נמשכים מעונג העליון שלמעלה מעלה מזה דהיינו מבחי' אור א"ס ב"ה ממש בעצמו ובכבודו שלכן אמרו יפה שעה אחת כו'.

Mas a Torá e as mitsvot são atraídas do deleite supernal, muito, muito acima disso, isto é, do nível da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, verdadeiramente, em Seu próprio Ser e glória. Por isso disseram: “Uma hora é melhor etc.”

וכמ"ש במ"א ומשם נמשך כח ועוז לנפש האדם שהוא בסדר ההשתלשלות ביי"ע בחי' כבוד כו'

[Isto] é como está escrito em outro lugar. E de lá são atraídas força e poder para a alma humana, que se encontra na ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), [em] Beriá, Yetsirá e Assiá, o nível da “glória” etc.,

להיות תלוי באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא שלמעלה מסדר ההשתלשלות (ועמ"ש ג"כ מזה באריכות בד"ה ביום השמיני עצרת. גדול תלמוד שמביא כו')

para que um despertar do alto que transcende a ordem da cadeia descendente dos mundos dependa do despertar de baixo. (E veja também o que está escrito a respeito disso extensamente no discurso que começa: “No oitavo dia, uma assembleia”, [sobre] “Grande é o estudo, pois conduz etc.”)

ועי"ז נמשך הארת אור א"ס ב"ה להיות בחי' חסד יבנה. וכמו עד"מ בגשמיות בתענוגות בני אדם הנה התענוג מעדן הבשר והאיברים להעבותם ולהגדילם כך

E por meio disso é atraída a iluminação da Luz Infinita, bendito seja Ele, para que se torne o nível de “a bondade será edificada”. E assim como, a título de analogia, no caso dos prazeres físicos dos seres humanos, o prazer nutre a carne e os membros, tornando-os mais espessos e fazendo-os crescer, assim também

הנה התענוג העליון המלוכש בתורה ומצוות הוא המגדל ומעבה כח הנפש להעלותה ולקשרה למעלה מעלה להיות אשת חיל עטרת בעלה שתוכל להמשיך אור א"ס ב"ה שיתלכש בבחי' חסד יבנה כו'.

o deleite supernal investido na Torá e nas mitsvot é o que faz crescer e tornar mais espessa a força da alma, a fim de elevá-la e ligá-la muito, muito acima, para que se torne “uma mulher de valor, coroa de seu marido” e possa atrair a Luz Infinita, bendito seja Ele, para que se invista no nível de “a bondade será edificada” etc.

7 וזהו דברך נצב בשמים נצב מלשון שררה וכמ"ש נצב מלך שבח"י דבר ה' זו הלכה שלומד הנה הגם שהוא למטה מלובש בענינים גשמיים.

Este é [o significado de] “Tua palavra permanece (nitsav) nos céus”: nitsav é um termo que denota governo, como está escrito: “um regente (nitsav) era rei”. Pois o nível de “a palavra de D'us, isto é, a halachá”, que se estuda, embora abaixo esteja revestido de assuntos físicos,

אעפ"כ עושה פרי למעלה להיות בבח"י אשת חיל עטרת בעלה. דהיינו בבח"י מלוכה וממשלה על בח"י שמים חסד כו'.

apesar disso, produz frutos acima, chegando ao nível de “uma mulher valorosa, coroa de seu marido”, isto é, ao nível de realeza e domínio sobre o nível dos “céus”, Chessed (bondade) etc.

8 והיינו שהוא המשכת אור א"ס ב"ה להיות בבח"י שמים כו'. והיינו לפי אשר קדשנו במצותיו של הקב"ה עצמו.

Isto é, trata-se da extensão da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para que seja o nível dos “céus” etc. Isso se deve ao fato de que Ele “nos santificou com Seus mandamentos”: os mandamentos do próprio Santo, bendito seja Ele.

וכמארז"ל הקב"ה מניח תפילין כו' הק ב"ה יושב ושונה כנגדו כו' שהוא ענין המשכת אור א"ס ב"ה בבח"י תפילין כו'

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “O Santo, bendito seja Ele, põe tefilin etc.” e “O Santo, bendito seja Ele, senta-se e estuda diante dele etc.”: isso se refere à extensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, no nível dos tefilin etc.

ות"ת הוא ענין המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה דאורייתא מחכמה נפקת כנגדו פ"י שאין המשכה זו יכולה להתלבש תוך עלמין אלא בבחינת סובב ומקיף מלמעלה.

E o estudo da Torá é a extensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, em Chochmá (sabedoria), pois “a Torá emana de Chochmá”. “Diante dele” significa que essa extensão não pode revestir-se nos mundos, mas somente no nível da luz que circunda (sovev) e abrange (makif), de cima.

9 וכמ"ש ה' צלך בחי' צל ולא אורה נגלית וענין הצל הוא עד"מ כמו צלו של אדם שכל תמונתו נראה בצלו

Como está escrito: "D'us é tua sombra" (tsel): o nível de uma sombra, e não de uma luz revelada. A ideia de uma sombra é, por analogia, como a sombra (tsel) de uma pessoa, na qual se vê toda a sua forma,

אלא שמראה הצל הוא בחי' חשך כך כביכול ה' צלך בחי' צל שלך שבאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא אלא שבאתערותא דלעילא הוא בחי' צל וחושך וכמ"ש ישת חושך סתרו

mas a aparência da sombra é o nível da escuridão. Assim também, por assim dizer: "D'us é tua sombra", o nível da tua própria sombra. Pois, por meio de um despertar de baixo, há um despertar do alto; contudo, no despertar do alto, trata-se do nível de sombra e escuridão, como está escrito: "Ele fez da escuridão Seu esconderijo";

דהיינו שאינו מושג ונראה לעיני השכל של הנבראים רק כמו עד"מ שעשועי המלך בעצמותו כו' וכמ"ש במ"א.

isto é, não é apreendida nem vista pelos olhos do intelecto dos seres criados, mas é somente, por analogia, como os deleites do Rei em Sua própria essência, etc., como está escrito em outro lugar.

10 וזהו על יד ימינך פי' שע"י בחי' ימינך דהיינו בחי' אהבה כו' ואתעדל"ת לדבקה בו ית' עי"ז אייתי רוח ואמשיך רוח להיות הקב"ה מניח תפילין כו'

Este é [o sentido de] "à (al yad) tua mão direita": por meio (al yedei) do nível de "tua mão direita", isto é, o nível do amor etc., e do despertar de baixo para apegar-se a Ele, bendito seja, por meio disso, "traz espírito e atraí espírito", de modo que o Santo, bendito seja Ele, coloca tefilin etc.,

ויושב ושונה כו' וכן כל הרמ"ח מצות הם אברים המשכות והארת אור א"ס ב"ה בחדס כו':

e senta-se e estuda etc. Da mesma forma, todas as 248 mitsvot são "membros": descidas e iluminação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Chessed (bondade) etc.

11 ג והנה דרך כלל נחלקים כל הרמ"ח מצות לג' בחי' תורה ועבודה וגמילות חסדים וע"ז נאמר יום ליום יביע אמר ר"ת אש מים רוח.

3. Ora, em termos gerais, todas as 248 mitsvot se dividem em três níveis: Torá, avodá (serviço divino) e guemilut chassadim (atos de bondade). A respeito disso está dito: "Dia após dia profere discurso (omer)": omer é o acrônimo de esh (fogo), mayim (água) e ruach (espírito).

אש הוא בחי עבודה ממטה למעלה כשלהבת העולה כו' לדבקה בו ית' דהיינו שתתפשט הנפש מלבושי נוגה בתענוגות בני אדם להתענג על ה' לבדה.

O fogo é o nível da avodá, de baixo para cima, como uma chama que se eleva etc., para apegar-se a Ele, bendito seja: isto é, que a alma se desprenda das vestes de nogá [encontradas] nos prazeres humanos, para deleitar-se somente em D'us.

12 ועד"ז היי הקרבנות אשה ריח ניחוח ממה שהוא מקריבים חלב ודם כי חלב הוא בחינת תענוג שהתענוג הוא המעדן את הבשר ונעשה שמן ובעל ריבוי חלב והתענוג של בהמי נקרב לה' ע"י

Desse modo, as oferendas eram “uma oferta de fogo, um aroma agradável”: por meio da oferta de gordura e sangue. Pois a gordura corresponde ao nível do prazer, uma vez que o prazer é o que nutre a carne, fazendo com que se torne gorda e tenha abundância de gordura; e o prazer do animal é aproximado de D'us por meio de

שהוא נכלה ונשרף באש שלמעלה להיות עולה ונכלל במקור התענוגים ועכשיו התפלה במקום הקרבנות דהיינו ע"י רשפי אש האהבה שמעורר בתפלה אהבה עליונה כמאמר אהבת עולם אהבתנו כו' ser consumido e queimado pelo fogo do alto, de modo que se eleve e seja absorvido na fonte dos deleites. E agora, a oração está no lugar das oferendas: isto é, por meio das labaredas do fogo do amor que se desperta na oração, o amor sublime, conforme as palavras: “Com amor eterno Tu nos amaste, etc.”,

הבוחר בעמו ישראל באהבה ע"י תתפרד ותתפשט הנפש מתענוגי הבהמית להיות מתענג על ה' ולדבקה בדביקה וחשיקה כו' ומים הוא בחי גמילות חסדים וצדקה שנמשלו למים.

“que escolhe Seu povo Israel com amor”: por meio disso, a alma se separa e se despoja dos prazeres da alma animal, para deleitar-se em D'us e apegar-se [a Ele] com apego e anseio, etc. E a água corresponde ao nível dos atos de bondade e da caridade, que são comparados à água.

13 וכמ"ש אשריכם זורעי על כל מים כו' מפני שכמו שהים יורדין ממקום גבוה למקום נמוך כך הוא בחי צדקה וחסד להחיות רוח שפלים למאן דלית ליה מגרמי כלום כו'.

Como está escrito: “Felizes sois vós que semeais junto a todas as águas, etc.”, pois, assim como a água desce de um lugar elevado para um lugar baixo, assim também é o nível da caridade e da bondade: “para reavivar o espírito dos humildes”, pois aquele que “nada tem de seu”, etc.

רוח הוא בחי דיבור שהוא בחי עסק התורה שעיקרה בדיבור וכמ"ש ודברת בם וכמ"ש בזהר ברוחא דלעאן באורייתא כו'

Espírito (ruach) é o nível da fala, que é o nível do estudo da Torá, cujo principal aspecto se dá pela fala, como está escrito: “E falarás delas”; e como está escrito no Zohar: “pelo espírito daqueles que se empenham na Torá, etc.”

(עמ"ש לעיל בד"ה לריח שמניך מענין רוח זו מזהר ועמ"ש ע"פ והי מספר בניי כחול הים כו' ובד"ה וארשתך לי מענין מאמר כו')

(Veja o que está escrito acima no discurso que começa “Pelo aroma de teus óleos”, sobre o tema deste “espírito” do Zohar; e veja o que está escrito sobre [o versículo] “E o número dos filhos de Israel será como a areia do mar, etc.”, e no discurso que começa “E Eu te desposarei”, sobre o tema do maamar (enunciado), etc.,

ובד"ה ביום השמע"צ הנ"ל בענין ואשים דברי בפיך כו' ועיין בסמוך בד"ה נאוו לחייך כו') וג' בחי אלו שהם אמ"ר הוא מה שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה.

e no discurso que começa “No oitavo dia, uma assembleia”, mencionado acima, sobre o tema de “E pus Minhas palavras em tua boca, etc.”; e veja adiante, no discurso que começa “Belas são tuas faces, etc.”) E estes três níveis, que são o omer, correspondem ao que está escrito: “Pois Eu disse (amarti): Um mundo será construído com bondade.”

פי' כי אמרתי שע"י בחי אמר שלי עי"ז גם את הוי' האמרת להמשיך משם הוי' בחי אמ"ר שהוא ענין הקב"ה מניח תפילין כו' שהוא ענין המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה מסדר ההשתלשלות כנ"ל.

“Pois Eu disse (amarti)” significa: por meio do meu nível de omer, por meio disso também “declaraste (he'emarta) Havayá”, para atrair do Nome Havayá o nível de omer, que é [o significado de] “O Santo, bendito seja Ele, põe tefilin, etc.”, isto é, a atração da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, de acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), como mencionado acima.

(ועיין בפ' תרומה קל"ו ב' בפ"י אמר ובהר פ' הנ"ל דקס"ו ב' שלעולם שלשה כו' ועמ"ש בד"ה היום הזה כו' את ה' האמרת)

(E veja Parshas Terumah, fólíio 136b, sobre o significado de omer; e no Zohar sobre a mesma parashá, fólíio 166b, que [há] sempre três, etc.; e veja o que está escrito no discurso que começa “Neste dia, etc.”, [sobre] “Declaraste D'us”).

וזהו כחתן יוצא מחופתו חתן מלשון נחות דרגא שהתורה נמשכה וירדה ממעלת' וכבוד' שהיא כלולה באור א"ס ב"ה ממש מקור התענוגים וירדה להתלבש בענינים גשמיים ובחי' נחות דרגא הנ"ל הוא יוצא מחופתו מבחינת חופה בחי' סוכ"ע.

E isto é [o significado de] “como um noivo que sai de seu dossel”: chasan deriva da expressão nechos darga (“descer um degrau”), pois a Torá foi atraída para baixo e desceu de sua elevação e glória, onde está incluída na própria Luz Infinita, bendito seja Ele, a fonte dos deleites, e desceu para revestir-se de assuntos físicos. E este nível de “descer um degrau” “sai de seu dossel”: do nível do “dossel”, o nível da [luz que] circunda todos os mundos (sovev kol almin).

ישיש כגבור לרוץ אורח בחי' אורח כנשים דהיינו לבחינת כלה שהיא כנס"י מקור נשי"י ליתן להם כח ועוז להיות תלוי אתערותא דלעילא ע"י אתערותא דלתתא ונקרא בשם אורח כנשים.

“Ele se alegra como um valente para percorrer um caminho (orach)”: o nível do “caminho (orach) das mulheres”, isto é, o nível da kallah (noiva), que é a Comunidade de Israel, a fonte das almas de Israel, para lhes dar força e vigor, de modo que o despertar do alto dependa do despertar de baixo. E é chamado pelo nome de “caminho das mulheres”,

כמ"ש ברחל כי דרך נשים לי ע"ש שנותנת חיות ממותרי השפע והפסולת שדוחה לחוץ להחיות גם עו"ז שיניקתם ואחזיתם ממותרי השפע והפסולת מבחי' דרך נשים כו'.

como está escrito a respeito de Rachel: “pois o caminho (derech) das mulheres está sobre mim” — [assim chamado] porque ela dá força vital a partir do excedente do fluxo e dos resíduos que expulsa para fora, para dar vida também ao lado oposto, cuja nutrição e aderência provêm do excedente do fluxo e dos resíduos, do nível de “o caminho das mulheres” etc.

14 והיינו כשהשכינה מתלבשת בבי"ע כרחל לפני גוזזיה נאלמה. משא"כ בשרה כתיב ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה אורח כנשים שמבחי' זקנים וימים עליונים אין יניקה ואחזיה לקליפות וסט"א ולכן חדל להיות לשרה כו'.

Isto é, quando a Shechiná (Presença Divina) se reveste em Beriá, Yetsirá e Assiá, ela é “como uma ovelha (rachel) muda diante de seus tosquiadores”. Mas não é assim com Sara, sobre quem está escrito: “E Avraham e Sara eram idosos, avançados em dias; cessara para Sara o costume das mulheres”; pois do nível de “idoso” e dos “dias” supernais não há nutrição nem apoio para as kelipot e a sitra achra; por isso, “cessara para Sara”, etc.

(ועוד י"ל עפמ"ש בזהר ויקהל) (דרט"ו ע"א) ע"פ וארח צדיקים מה בין ארח לדרך כו'

(Pode-se explicar ainda de acordo com o que está escrito no Zohar, Vayakhel) (fólio 215a), sobre [o versículo] “Mas o caminho (orach) dos justos”: “Qual é a diferença entre orach e derech (caminho)? etc.”

דרך איהו פתח לכולא כו' ע"ש שמבואר בהדי' דאורח היינו שצדיקים לבד קיימי ושלטי בהוא אתר ואין משם יניקה לחיצונים כלל וארח כנשים שאני.

“Derech está aberto a todos, etc.” Veja ali, onde se explica explicitamente que orach significa que somente os justos permanecem e governam naquele lugar, e as forças externas não recebem dali nenhuma nutrição; e “o caminho das mulheres” é diferente,

שהוא ענין דרך נשים מותרי השפע והפסולת שדוחה לחוץ כו' ולפ"ז בפסוק לרוץ ארח שנזכר סתם ארח.

pois esse é o sentido do “caminho das mulheres”: o excesso do fluxo e o resíduo que é expelido para fora, etc. De acordo com isso, no versículo “para percorrer uma vereda”, em que “vereda” é mencionada sem qualificação,

י"ל דהיינו להיות ע"ד בחי ארח צדיקים שבזהר הנ"ל. לבלתי יהיה יניקה לחיצונים וע' במק"מ תרומה (קל"ז א') ובפ"י הרמ"ז בזהר ר"פ בהעלותך בפ"י לרוץ ארח.

pode-se dizer que isso significa [que se dá] à maneira do nível de “o caminho dos justos” mencionado acima no Zohar, de modo que não haja nutrição para as forças externas. Veja também Mikdash Melech sobre Terumah (fólio 137a) e o comentário do Ramaz sobre o Zohar, no início da Parshat Beha'alotcha, na explicação de “para percorrer uma vereda”.

וזהו ענין מעין חתום. וביאור ענין זה היינו כי והוא כחתן קאי על תשב"כ ישיש כגבור לרוץ ארח היינו לבחי' תשב"כ שהיא בחי' כלה.

E este é o sentido de “uma fonte selada”. A explicação disso é que “e ele é como um noivo” se refere à Torá Escrita; “alegra-se como um homem valente para percorrer uma vereda” significa: em direção ao nível da Torá Oral, que é o nível da kallah (noiva).

15 ומבואר בפ' בראשית סד"ה להבין ענין הברכות ענין זכה נעשית לו סם חיים כו' משא"כ לא זכה ח"ו

Isso é explicado em Parashat Bereshit, no final do discurso que começa com “Para compreender o significado das bênçãos”, a respeito do dito: “Se alguém é digno, ela se torna para ele um elixir de vida, etc.”; ao passo que, se não é digno, que D'us nos livre,

וכמו דואג ואחיתופל כו' זהו ענין שנמשך אחר הפסולת דארח כנשים כו' אבל צ"ל חתום תורה בלימודי להיות וכל בניך למודי ה'.

como no caso de Doeg e Achitofel, etc.; isso é o que significa ser arrastado após o refugio do “caminho das mulheres”, etc. Mas é preciso “selar a Torá entre os Meus discípulos”, para que se cumpra: “E todos os teus filhos serão discípulos de D'us.”

וזהו ענין חותם בברוך וזהו לרוץ ארח בחי' וארח צדיקים כו' ועמך כולם צדיקים כו'.

E esse é o significado de selar com “Abençoado”; e isso é “correr por um caminho”, o nível de “o caminho dos justos, etc.”, [e] “o teu povo é todo justo, etc.”

ופי' ישישי"ל בגימטריא תר"ך המשכת תר"ך עמודי אור שמהם שרש תרי"ג מצות דאורייתא עם ז' מצות דרבנן שכנגד זה ג"כ תר"ך אותיות בעשרת הדברות. נמשכים לרוץ ארח שהתגלותם בתשבע"פ וכמ"ש באגה"ק בד"ה אשת חיל עטרת בעלה:

E o significado de yasis (“ele se alegra”): pode-se dizer [que seu valor numérico é] 620, aludindo à emanção dos 620 pilares de luz, dos quais deriva a raiz das 613 mitsvot da Torá, juntamente com as 7 mitsvot rabínicas; a isso correspondem também as 620 letras dos Dez Mandamentos. Elas são atraídas para “correr por um caminho”, pois sua revelação ocorre na Torá Oral, como está escrito em Iggeret HaKodesh, na epístola que começa com “A mulher virtuosa é a coroa do marido”.

16 ד והנה לפי שכל בחי' וסדר ההשתלשלות הנ"ל היא נעשה ע"י ישראל שהם הם הממשיכים חיות ואור א"ס ב"ה בכל העולמות מריש כל דרגין כו'

4. Ora, visto que todo esse nível e essa ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), mencionados acima, são produzidos por meio de Israel, pois são eles que fazem descer a força vital e a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendita seja Ele, a todos os mundos, “desde o início de todos os níveis etc.”,

ע"י התורה והמצות שיתלבש אור א"ס ב"ה להיות חפץ חסד ועולם יבנה שהכח הזה ניתן לישראל עם סגולתו דוקא.

por meio da Torá e das mitsvot, de modo que a Luz Infinita, bendita seja Ele, seja revestida para ser “Ele deseja a bondade” e “um mundo será construído”; pois esse poder foi concedido especificamente a Israel, Seu povo precioso,

משא"כ עו"ג אין יכולים להמשיך כלום כמ"ש במ"א לכן נק' כנס"י רעיתי פרנסתי וכמו עד"מ המאכל שמפרנס את האדם

ao passo que os idólatras não podem fazer descer coisa alguma, como está escrito em outro lugar. Por isso, a Comunidade de Israel é chamada ra'yasi, "minha provedora". É como, por meio de uma analogia, o alimento que sustenta uma pessoa,

שהוא הוא הממשיך חיות מן הנפש במוח לכל האברים כי חיות האדם תלוי במוחו שהוא הוא הממשיך חיות לכל האברים כו'

pois é ele que faz a força vital passar da alma, no cérebro, a todos os membros. A força vital de uma pessoa depende de seu cérebro, que é o que faz a força vital chegar a todos os membros etc.;

אלא שאם אינו אוכל כמה ימים מתחלש מוחו ואין הנפש שבמוחו בכחה להיות מקושרת בגופו להחיות האברים ועי"כ משתנים חושי כח הראיה כו'.

mas, se a pessoa não comer por vários dias, seu cérebro enfraquecerá, e a alma que está em seu cérebro não terá força para permanecer ligada ao corpo e dar vida aos membros; por isso, os sentidos, como a capacidade da visão etc., se alteram.

17 והמאכל הוא המחזיר כח הנפש והמקשר אותה עם הגוף להמשיך משם חיות. כך עד"מ ישראל הם הם הממשיכים חיות ואור א"ס ב"ה מבחי' סובב

E o alimento é o que restaura a força da alma e a liga ao corpo, para que dali se extraia força vital. Assim também, por meio de uma analogia, é Israel quem atrai para baixo força vital e a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, do nível da [luz que] circunda

כל עלמין להיות ממלא כל עלמין ושיהיה עולם חסד יבנה ע"י התורה והמצות בחי' דברך נצב בשמים שיהיה בחי' אתערותא דלעילא לעילא מן ההשתלשלות כו'

todos os mundos (sovev kol almin), para que se torne [a luz que] preenche todos os mundos (memalê kol almin), e para que "um mundo de bondade seja construído", por meio da Torá e das mitsvot, o nível de "Tua palavra permanece nos céus", de modo que haja o nível de um despertar do alto que está acima da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), etc.,

כניל (ועמ"ש עוד מענין רעיתי ע"פ אני ישנה ולבי ער. ובד"ה הנך יפה רעיתי וע"פ כי תבאו אל הארץ ושבתי הארץ)

como mencionado acima. (E veja o que está escrito mais adiante sobre o tema de ra'yasi, em [versículo] "Durmo, mas meu coração está desperto", no discurso que começa "Eis que és bela, minha amada", e em [versículo] "Quando entrardes na terra, então a terra descansará".)

ועם זה יובן מה שכתוב לסוסתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי שבח"י רעיתי פרנסתי הנ"ל הוא דומה לסוסתי ברכבי פרעה.

Com isso, compreender-se-á o que está escrito: "À minha égua entre os carros do Faraó te comparei, minha amada": o nível de ra'yasi, "minha sustentadora", mencionado acima, é semelhante a "minha égua entre os carros do Faraó".

והענין כי כמו עד"מ הסוס שברכבי פרעה הגשמי מפני שהיה מלך בוודאי היה מקושט בתכשיטין כמו שעושין לסוסי שרים ומלכים בעת שרוכבים עליהם או כשהם מקושרות במרכבה.

O assunto é o seguinte: por meio de uma analogia, assim como o cavalo entre os carros do Faraó terreno, visto que ele era um rei, certamente era adornado com ornamentos, como se faz com os cavalos de príncipes e reis quando montam neles ou quando estão atrelados à carruagem.

18 והנה הסוס עצמו אינו יודע ומשיג הקישוטין ולא את המרכבה ורוכבו רק הקישוטין והמרכבה הוא בשביל הרוכב עצמו וכשהוא צריך לרכוב מקשטין את הסוס ונותנו במרכבה שכך נאה לו. וזהו תענוגו שמתענג על ידי הסוס.

Ora, o próprio cavalo não conhece nem compreende os ornamentos, nem a carruagem e seu condutor; antes, os ornamentos e a carruagem destinam-se ao próprio condutor. Quando ele precisa cavalgar, adornam o cavalo e o colocam na carruagem, pois assim lhe convém. E este é o seu deleite, que desfruta por meio do cavalo.

19 וכך עד"מ הנה כתיב אצל הקב"ה כי תרכב על סוסך כו' שיש מרכבה שהיא בח"י סוסים וכמ"ש בנבואת זכריה סוסים שחורים סוסים לבנים כו'. משא"כ ישע"י ויחזקאל ראו פני אריה פני שור כו'.

Assim também, a título de analogia: está escrito a respeito do Santo, bendito seja Ele: "Quando cavalgas sobre Teus cavalos, etc.", pois há uma carruagem (merkavá) que corresponde ao nível dos cavalos, conforme está escrito na profecia de Zechariah: "cavalos negros, cavalos brancos, etc.". Isso não ocorre com Yeshayahu e Yechezkel, que viram "a face de um leão, a face de um boi, etc."

20 והיינו כי בחי' פני אריה פני שור כו' הוא ע"י איזה השכלה והשגה באור הנמשך עליהם.

Isto é, o nível de “face de leão, face de boi etc.” advém de algum entendimento e compreensão intelectuais da luz que é atraída sobre eles.

וע"כ הוא בבחי' שרפים כרשפי אש אהוי"ר כו'. אבל בחי' סוסים הם בחי' אותיות שאין בהם השכלה ושכל

Por isso, estão no nível dos serafim, como labaredas de fogo de amor e temor (ahavá e yirá) etc. O nível dos cavalos, porém, é o das letras, que não contêm entendimento nem intelecto;

אלא השכל רוכב ומנהיג אותם רק שהם מרכבה וביטול לגבי הרוכב עצמו שיהי' לו הנאה והתענוג משעשועי המלך בעצמו שאינו נראה ונתפס בבחי' מרכבתו כלל

ao contrário, o intelecto cavalga sobre elas e as dirige; elas são apenas uma carruagem e autoanulação (bitul) diante do próprio cavaleiro, para que ele possa ter prazer e deleite com as delícias do próprio Rei, que não são vistas nem apreendidas de modo algum no nível de Sua carruagem.

וזהו דמיתוך רעיתי שרעיתי פרנסתי הוא להיות בבחי' כי אמרתי כו' כדי שיהי' את ה' האמרת כו'

E este é [o significado de] “Eu te comparei, minha amada (ra'yasi)”: ra'yasi, “minha provedora”, é estar no nível de “Pois eu disse etc.”, para que haja “Tu declaraste D'us etc.”;

הוא ג"כ בחי' סוס שאין נפש האדם עצמו משגת כלל באור א"ס ב"ה עצמו ובכבודו

isso também corresponde ao nível de um cavalo, pois a própria alma humana não apreende de modo algum a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória,

להיות מתענגת על אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ש הוא לב דו הוא מקור החיים מקור התענוגים והעוה"ב תענוג הנשמות הרי ביו"ד נברא

[de modo] a deleitar-se na própria Luz Infinita, bendito seja Ele, em Seu próprio Ser e glória, que, somente Ele, é a fonte da vida, a fonte dos deleites; e o Mundo Vindouro, o deleite das almas, foi, afinal, criado com um yud.

אלא עיקר אתערותא דלעילא הוא לפי שהמצות הם קשוטי כלה מעונג העליון ולכן על ידי ביטול הנפש מעונג זה יכולה היא להמשיך כו'.

Em vez disso, o despertar do alto ocorre principalmente porque as mitzvot são os ornamentos da noiva, provenientes do deleite supremo; portanto, por meio da autoanulação da alma, ela pode atrair desse deleite etc.

אך עונג הזה הוא למעלה מסדר ההשתלשלות ואינו נתפס ומושג בשום שכל והשגה ולית מחשבה תפיסא כלל וביטול הנפש לגבי עונג זה הוא

Mas esse deleite está acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), e não é apreendido nem compreendido por nenhum intelecto ou entendimento; “nenhum pensamento pode apreendê-lo” [de modo algum]. E a autoanulação da alma diante desse deleite é

כמו למשל סוס שברכבי פרעה שבחיי ביטול שבמרכבה זו היא לגבי עונג ושעשועי הרוכב עצמו הגם שהמרכבה עצמה אינה משגת כלל ואינה מרגשת שום תענוג והתפעלות כלל.

como, por exemplo, um cavalo entre os carros do Faraó: a autoanulação neste carro se dirige ao deleite e aos prazeres do próprio cavaleiro, embora o próprio carro não compreenda absolutamente nada e não sinta deleite ou emoção alguma.

(וקרוב לזה איתא במבוא שערים) (שער שלישי ח"ב ספ"ה) וז"ל כי אלו הם תכשיטין לפני אחר ולפני העלם אחר העלם כו' ע"ש ועיין בפי' משפטים (צ"ה א').

(Algo próximo disso se encontra em Mevo She'arim) (Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5), e esta é sua formulação: “Pois estes são ornamentos diante de outro, e diante de ocultação após ocultação, etc.” Veja lá. E veja Parshas Mishpatim (folio 95a).

וברכות פי' דברים איתא ע"פ אלה הדברים. א"ר יהודה בר' סימון בשם רבי לוי מה הדבורה הזאת כל מה שהיא מסוגלת.

E no Midrash Rabbah sobre Parshas Devarim encontra-se, a propósito de [o versículo] “Estas são as palavras”: Rabi Yehudá, filho de Rabi Simon, disse em nome de Rabi Levi: “Assim como esta abelha: tudo o que ajunta,”

מסגלת לבעליה. כך כל מה שישראל מסגלין מצות ומעשים טובים הם מסגלים לאביהם שבשמים עכ"ל. והוא מובן ע"פ הנ"ל:

“ajunta para seu dono; assim também, tudo o que Israel ajunta de mitsvot e boas ações, ajunta para seu Pai no céu.” Fim da citação. E isso se compreende à luz do que foi dito acima.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/10/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak